

Marknad
Ulrika Formgren

2009-10-29

MINNESANTECKNINGAR

Gasmarknadsrådet 29 september 2009

Plats

Svenska Kraftnät, Sturegatan 1, Sundbyberg

Närvarande

Hans Maltesson, E.ON Gashandel Sverige AB
Michael Pellijeff, Energimarknadsinspektionen
Pia Persson, Göteborg Energi AB
Sigvard Strelert, Krafringen Energihandel AB
Roland Schädlich, Perstorp Oxo AB
Lars Frisk, Swedegas AB
Patrick Farran-Lee, Swedegas AB
Hans Åkesson, Svenska Gasföreningen
Kaj Rydberg, Varberg Energi AB
Johan Klinga, Öresundskraft Nät AB
Magnus Stephansson (Ordf.), Svenska Kraftnät
Ulrika Formgren (Skr.), Svenska Kraftnät
Göran Bergius, Svenska Kraftnät
Mikael Odenberg, Svenska Kraftnät (endast punkt 1)
Sören Juel Hansen, Energinet.dk
Oliver Vindex Nielsen, Energinet.dk
Frederik Sveistrup Kjerulf, Energinet.dk

Frånvarande

Rasmus Neergaard Jacobsen, DONG Naturgas A/S
Daniel Hjortström, E.ON Gas Sverige AB
Anders Larsson, Göteborg Energi Gasnät AB
Anders Falk, Energimarknadsinspektionen
Hanna Sjöberg, Kemira Kemi
Jonas Andrén, Lunds Energi Nät AB
Andreas Kertes, Öresundskraft Energy Trading AB

1 Dagordningen fastställs

Mikael Odenberg hälsade deltagarna välkomna. Dagordningen fastställdes.

2 Anteckningar från föregående möte

Inga kommentarer lämnades på anteckningarna från föregående möte.

3 Information från Energinet.dk

3.1 Status på anslutningar och Open Season

Sören Juel Hansen visade prognosen för produktionen på Nordsjön och redogjorde för Energinet.dk:s uppfattning om status för Skanled och Baltic Pipe (presentation bifogas). Energinet.dk är av uppfattningen att Skanled-projektet hade för liten volym för projektets kostnader, och att det därmed skulle ge en hög transportkostnad. Energinet.dk konstaterade dock att man uppfattat ett seriöst intresse från den svenska marknaden för Skanled.

Energinet.dk:s uppfattning är att Norge har tillräcklig exportkapacitet till år 2015. Hansen konstaterade att en ny norsk-dansk ledning kräver en Baltic Pipe till Polen och nya volymer motsvarande 4-5 bcm. Det görs vissa förberedelser avseende förbindelse mellan Danmark och Polen, men dessa är av långsiktig karaktär.

Hansen konstaterade att man i Open Season-processen fått långsiktiga bud för enbart för entrykapacitet i Ellund. Man saknade långsiktiga bud för Dragör. Energinet.dk frågar sig om någon aktör missat att lämna sådana bud för Dragör eller om man missförstått något i modellen?

Med grund i buden för Ellund förbereder Energinet.dk för investeringar i en kompressor i Ellund samt dubblering av ledningen mellan Ellund och Egtved ("ledningskorset" i det danska nätet). Definitivt investeringsbeslut är beroende av beslut av klimat- och energiministern och investeringarna är villkorade till beslut av Gasunie att förstärka på den tyska sidan. Energinet.dk förväntar sig tecknande av bindande kapacitetskontrakt i slutet av 2009 eller början av 2010.

Energinet.dk gör bedömningen att en investering i en kompressor i Ellund samt ny ledning Ellund-Egtved är tillräckligt för att den svenska marknaden ska kunna erbjudas fast kapacitet i Dragör på samma nivå som idag. Hansen menade dock att en kompressor i Langeskov (på Fyn) skulle förbättra situationen för Sverige.

Swedegas, Gaz System (Polen) och Energinet.dk har koordinerat ansökningar på sammanlagt 150 mEUR ur EU recovery funds, vilket för Energinet.dk:s del omfattar 100 mEUR till kompressor och ledning Ellund-Egtved, kompressor i Langeskov samt förberedelser för en framtida Baltic Pipe.

3.2 Transporttariffer och utbyggnadsplaner

Frederik Sveistrup Kjerulf redogjorde för nivån på Energinet.dk:s transporttariffer idag och prognostiserad utveckling vid olika scenarier (presentation bifogas). Energinet.dk förutspår att de transporterade volymerna kommer att minska med anledning av minskad export till Tyskland från 2011 vilket leder till kraftigt ökande tariffer. Återbetalning av ackumulerade intäkter kommer dock att ha en dämpande effekt på ökningen av tarifferna de närmaste åren. Till 2013 förutspår man drygt en fördubbling av både kapacitets- och volymtariffen.

Kjerulf presenterade förväntade transportvolymen vid olika scenarier med investeringar kopplade till Open Season. Kjerulf visade också förväntad utveckling på transporttarifferna vid olika förväntade transportvolymen/investeringar under åren 2010-2020 samt med möjligt ekonomiskt EU-stöd. Investeringsbeslut måste tas i början av 2010 för att man ska kunna dra nytta av pengar från EU recovery fund.

3.3 Eventuell expansion för Sverige

Hansen förklarade att Energinet.dk är berett att genomföra en mini-Open Season för Dragör under början av nästa år, om den svenska marknaden är intresserad av det. En kompressor i Langeskov skulle göra att Energinet.dk kan erbjuda en högre fast kapacitet i Dragör än idag. Hansen konstaterade dock att det behöver vara en ansenlig tillkommande efterfrågan för att det ska vara rimligt. Kostnaden för en kompressor i Langeskov ligger på 50-100 mEUR beroende på storlek. För att Energinet.dk ska genomföra en mini-Open Season för Dragör krävs att investeringarna för Ellund/Egtved beslutas, medel från EU-recovery fund erhålls samt att den svenska marknaden tydligt bekräftar att ett intresse finns för detta.

Hans Maltesson frågade om inte en kompressor i Langeskov är till fördel även för den danska marknaden? Hansen svarade att den östra delen av danska systemet enbart behöver trycket 45 bar medan Sverige önskar 55 bar. Hansen meddelade dock att kostnaden för kompressorn slås ut på hela den danska tariffen. Det nämndes att man har tittat på olika placeringar av en kompressor och funnit att placeringen i Langeskov är fördelaktigast för ändamålet.

Maltesson påpekade att den svenska marknaden väl har betalt 220 mSEK någon gång på 80-talet för en ökad dimensionering av det danska nätet.

Hansen poängterade att man behöver tydliga signaler från den svenska marknaden före december 2009 för att gå vidare med en Open Season för Dragör. Under första halvan av 2010 behöver man bindande bud från aktörerna.

Maltesson sade att det är svårt att binda sig för kapacitet för en 10-årsperiod, särskilt när befintlig kapacitet säljs på kort sikt. Maltesson frågade om nuvarande fasta kapacitet på 250.000 m³/h i Dragör kan bestå om en kompressor inte byggs i Langeskov. Hansen sade att man bedömer att denna nivå kan bestå, genom en kompressor i Ellund samt ledning Ellund-Egtved. Angående avbrytbar kapacitet menade Hansen att den troligen också består, men det beror omständigheterna. (Tillägg efter mötet: det är troligt att gas som kommer från Tyskland har ett lägre värmevärde än den danska gasen vilket leder till en lägre kapacitet uttryckt i kWh/h.)

Gasmarknadsrådet konstaterade att en samlad bild behövs för den framåtriktade efterfrågan på gas i Sverige. Man beslöt att be Swedegas utvidga det prognosunderlag som kommer att samlas in från distributionsnätägarna. Swedegas uppdrogs att presentera detta på nästa gasmarknadsråd. Utöver detta förväntar sig Energinet.dk svar före december 2009 från svenska marknaden på om det finns intresse för en mini-Open Season.

Energinet.dk planerar att delta på nästa Gasmarknadsråd i Göteborg 24 november 2009.

4 Försörjningstrygghet

4.1 EU-kommissionens förslag till ny förordning

Ulrika Formgren gav en sammanfattning av innehållet i Kommissionens förslag till ny förordning för försörjningstrygghet för naturgas (presentation bifogas). Förslaget kommer att förhandlas mellan EU:s medlemsstater under hösten. Förslaget innehåller bland annat mycket hårda normer för infrastruktur (N-1-regel) och försörjning av skyddade kunder som Sverige med en tillförselledning inte har någon möjlighet att uppfylla. Det finns en möjlighet att uppfylla N-1-regeln regionalt.

4.2 Energinet.dk:s kommentar till föreslag till ny EU-förordning

Oliver Vindex Nielsen presenterade kort Energinet.dk:s åsikt om förslaget på ny förordning för försörjningstrygghet (presentation bifogas). Man ser fördelar bland annat med regional koordination och gemensamma normer, men finner också en hel del svagheter i förslaget. Dessa rör bland annat fokus på Ryssland-Ukraina-problematiken, för hårda normer (N-1) och avsaknad av involvering av producenter.

Energinet.dk ser framför sig en förnyad dialog med den svenska marknaden angående försörjningstrygghet och koordinering av planer med Sverige och möjligen Tyskland.

Ulrika Formgren undrade hur Energinet.dk ser på förordningens fokus på marknadsbaserade instrument i förhållande till den modell Energinet.dk tillämpar idag? Nielsen sade att man får värdera hur modellen rimmer med de nya reglerna, om de ligger fast och Danmark inte får ett undantag, och att det eventuellt krävs en översyn och revidering av modellen så att den mer bygger på marknadsinstrument.

Nielsen nämnde att Energinet.dk lämnat ett remissvar beträffande förordningen. Michael Pellijeff frågade om det gick bra att få ta del av det, vilket Hansen bekräftade (svaret bifogas anteckningarna).

5 Europafrågor

5.1 Gas Regional Initiative

Punkten hanns inte med på mötet. Presentation bifogas till minnesanteckningarna.

6 Information om löpande verksamhet

6.1 Balansavräkning

Mats Elmér presenterade status för rapporterings- och mätvärdeskvalitet (presentation bifogas). Elmér nämnde att det varit en del problem i Ediel-kommunikationen under sommarperioden, som gett effekter på rapporteringen, både från nätägarna och Svenska Kraftnät. Statistiken följer i övrigt det tidigare mönstret när det gäller estimeringar p g a av saknade mätvärden etc. Elmér visade även statistik över mängden korrektionsgas som beror på ändrade mätvärden (mätfel) vilken också ligger i nivå med tidigare perioder.

Ulrika Formgren visade statistik över veckohandeln (presentation bifogas). Statistiken följer tidigare mönster, dock har de särskilda regler som ska förhindra prispåverkan trätt in vid ett ökat antal tillfällen. Svenska Kraftnät följer just nu upp veckohandeln genom att kontakta varje balansansvarig.

6.2 Systemövervakning

Göran Bergius visade statistik över tryck, handel och gränser för balanskonton (presentation bifogas).

7 Balansansvarsavtal

Formgren nämnde att balansansvarsavtalet har återkommit från EI som godkänt metoderna för framtagandet av villkoren. Det är ett tillsvidareavtal från och med 1 oktober 2009. Svenska Kraftnät återkommer med detaljer inför översynen på nästa Gasmarknadsråd.

8 Kapacitetsutnyttjande

Farran-Lee redogjorde för aktuellt kapacitetsutnyttjande och bokningar i transmissionsnätet (presentation bifogas). Farran-Lee konstaterade att de registrerat importrekord under sommaren 2009. Det nya tariffsystemet leder till något annorlunda bokningar än tidigare år, varför man förväntar ytterligare bokningar på toppen av de som man fått in hittills.

9 Överföringsvillkor och tariffer

Inget särskilt fanns att rapportera.

10 Projekt Skanled – Information

Lars Frisk instämde i Energinet.dk:s beskrivning av att Skanled hade vuxit sig stort och dyrt. Det som sker nu är att de ursprungliga initiativtagarna bestämt sig för att se om det går att kvalificera ett mindre och enklare projekt. Man tänker sig en förstudie ("Skanled light") där den komplicerade anslutningen i Korstö inte finns med. Swedegas är koordinator och ska ta fram tekniskt underlag. Målet är att under hösten komma fram till om det finns något av intresse att arbeta vidare med.

11 Övriga frågor

Michael Pellijeff nämnde att Energimyndigheten nu ser över de planer man fått in från nätägarna. Med anledning av att planerna har väldigt olika struktur, överväger man att samla de berörda företagen för att gå igenom hur det var tänkt att föreskrifterna skulle tolkas. Man hoppas också få in Svenska Kraftnäts plan snart och Stephansson svarade att den kommer att lämnas in ganska snart.

Farran-Lee ställde fråga angående de nya avgifter för försörjningstrygghet som Energimyndigheten och Svenska Kraftnät har börjat/ska börja ta in. Formgren sade att Svenska Kraftnät har för avsikt att återkomma med en genomgång av denna fråga på nästa Gasmarknadsråd.

12 Kommande möten

Följande möte är inplanerat för 2009:

Tisdagen den 24 november kl. 10.00 hos Swedegas i Göteborg

Möten för 2010 kommer att planeras in på nästa möte.

Bilagor: Presentationer till punkterna 3-10.
 Energinet.dk:s svar till Energistyrelsen angående förslag på ny EU-
 förordning om försörjningstrygghet

Antecknat av

Ulrika Formgren